

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

prosinec 2024

ADVENT V MUZEU JINDŘICHOHRADECKA

Adventní čas zahájí tradiční festival betlému jindřichohradecké **Jinohrátky aneb Dejte děti do jeslí** o prvním adventním víkendu 30. listopadu a 1. prosince 2024 v areálu bývalého minoritského kláštera ve Štítného ulici. Přijďte si užít bohatý kulturní program. Nastávající adventní čas též podpoří výstava voskových **betlémů Jana Bondry**, která bude zdobit kostel sv. Jana Křtitele až do 6. ledna 2025.

Nočním kostelem Vás v pátek 6. prosince od 18.00 hodin provede historička muzea Mgr. Lenka Dvořáková. Během celého prosince na Vás čekají vánočních písně a spirituály. Prvním koncertem se představí pěvecký sbor **X-TET** v sobotu 7. prosince od 18.00 hodin v kapli Nanebevzetí Panny Marie ve Štítného ulici. V úterý 10. prosince v 17.00 hodin jste zváni do kostela sv. Jana Křtitele na vánoční písně a koledy v podání dětských pěveckých sborů **Pěnice a Pěničky** ze 3. základní školy. Ve středu 11. prosince od 17.00 hodin se v kostele sv. Jana Křtitele můžete těšit na koncert Chvála zpěvu v podání dětských pěveckých sborů **Nova domus a Novadomáček**. V sobotu 14. prosince v 16.00 hodin jste zváni na předvánoční **akordeonový koncert ZUŠ** v kostele sv. Jana Křtitele. Ve čtvrtek 19. prosince od 19.00 hodin zazní v kostele sv. Jana Křtitele Česká mše vánoční od Jakuba Jana Ryby v podání jindřichohradeckého pěveckého sboru **Smetana**. Nenechte si ujít koncert **Strážského pěveckého sboru a orchestru** pod vedením Radomíra Švece. Hlavním sólistou bude letos vítěz soutěže

X-Faktor a český muzikálový zpěvák Jiří Zonyga. Vystoupení se uskuteční v pondělí 30. prosince od 19.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele. Vstupné dobrovolné.

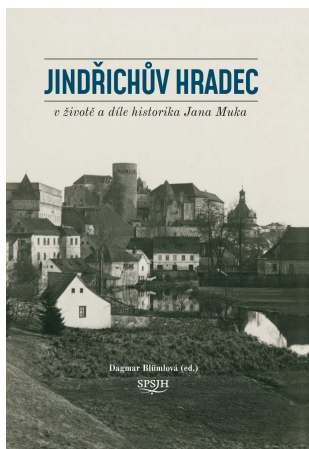
V prosinci můžete navštívit probíhající výstavu nazvanou **Retro kočárky nad Vajgarem a jiné vzpomínky** ve výstavním sále muzea ve Štítného ulici. Nejen milovníky plesové sezóny jistě potěší výstava **Páni, dámy, plesová sezóna začíná**, která představuje rozsáhlou sbírku historických artefaktů spojených s plesy v našem regionu. Výstava je umístěna ve výstavní síni muzea na Balbínově náměstí. Do konferenčního sálu muzea ve Štítného ulici Vás zveme na autorskou minivýstavu **Železná opona** českého znalce dané tematiky Mgr. Libora Svobody, PhD., kterou připravil ve spolupráci s Muzeem Jindřichohradecka. **Krýzovy jesličky** a stále expozice v jezuitském semináři na Balbínově náměstí jsou v prosinci otevřené každý den. Více informací o návštěvních době během vánočních svátků a možnost zakoupení online vstupenek naleznete na www.mjh.cz. Přejeme Vám příjemný advent a těšíme se na Vaši návštěvu.

Iveta Maryšková

100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ

SPOLKU PŘÁTEL STARÉHO JINDŘICHOVA HRADCE

V pondělí 9. prosince 2024 si členové spolku i zvaní hosté připomenou, že je tomu už 100 let od chvíle, kdy bylo ustaveno sdružení Přátel starého Hradce, na jehož tradice dnešní Spolek přátel starého Jindřichova Hradce navazuje. Při této příležitosti bude slavnostně pokřtěna kniha Dagmar Blümlové o historikovi a dlouholetém předsedovi spolku Janu Mukovi, která vychází s podporou Jihočeského kraje a města Jindřichův Hradec. Setkání završí přednáška docentky Dagmar Blümlové Jan Muk a Jindřichův Hradec. Oslava proběhne v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici 124/I od 17.00 hodin.

Sdružení Přátel starého Hradce bylo ustaveno v říjnu roku 1924, kdy se na výzvu profesora Milana Gantnera sešli „zájemníci o staré památky a vytvořili korporaci, jejíž úkoly staly se během debaty dalekosáhlými.“ Sdružení si vytкло za cíl chránit veřejné i soukromé památky a komunikovat s majiteli i s veřejností o nebezpečí zničení památek. Za tím účelem chtělo pořádat výstavy, kursy a přednášky, pořádat exkurze členů k veřejným památkám i do soukromých sbírek a dokumentovat předměty a stavby kulturní hodnoty. Hned počátkem prosince téhož roku uspořádalo sdružení výstavu cínu a miniatur, jejíž výtěžek i nově zakoupená vitrína pro výstavní účely měly být věnovány „restauraci městského muzea“. Z původně stolní společnosti zájemců o místní historické, přírodní a kulturní památky se postupně utvářelo sdružení, které o tři roky později schválilo své statuty a oficiálně se jako spolek ustavilo v lednu roku 1928. V té době měl spolek přes sedmdesát členů a městské muzeum již

sídlilo v budově bývalého jezuitského semináře na Balbínově náměstí, kde jsou umístěny jeho hlavní stálé expozice dodnes. Právě podpora muzea a pomoc při sbírání a uchování movitých historických památek, stejně jako popularizace regionální historie pořádáním přednášek a vydávání publikací doplňovaly hlavní cíl činnosti spolku, jímž byla péče o památky ve městě a okolí. Spolek se tak podílel např. na obnovení nástěnných maleb v křížové chodbě minoritského kláštera v Jindřichově Hradci, restaurování sloupu Nanebevzetí Panny Marie na náměstí Míru, renovaci náhrobních kamenů a na řadě dalších oprav.

V současné době má spolek téměř dvě stovky aktivních členů, pořádá úspěšné přednášky a exkurze a jeho existence i činnost jsou pevně spojeny s dvěma největšími institucemi pečujícími o bohaté tradice i památky regionu - se Státním hradem a zámek Jindřichův Hradec a Muzeem Jindřichohradecka, které poskytuje pro činnost spolku, podílí se na propagaci jeho činnosti a vydává Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska. Poděkování patří také městu Jindřichův Hradec za finanční podporu spolkových aktivit.

Do činnosti spolku se výrazně otiskla činnost jeho dlouholetého předsedy Jana Muka (1901-1980), pedagoga, historika, kronikáře, muzejníka a nadšeného propagátora regionální historie. Spolek se proto rozhodl při příležitosti 100. výročí ocenit jeho zásluhy vydáním publikace *Jindřichův Hradec v životě a díle historika Jana Muka*. Přípravy se ochotně ujala na výzvu výboru SPSJH docentka Dagmar Blümlová, autorka řady monografií z oboru kulturní historie, emeritní pedagožka Jihočeské univerzity, která má blízký vztah k našemu městu a během svého profesního života se osobnosti Jana Muka průběžně věnovala. Publikace obsahuje úvodní stať nazvanou *Jan Muk – život proměněný v službu městu*, poté následuje výběr z jeho díla. V průběhu večera bude publikace k dispozici za zvýhodněnou cenu.

Štěpánka Běhalová a Jan Mikeš

POKLADY MUZEA JINDŘICHOHRADSKA

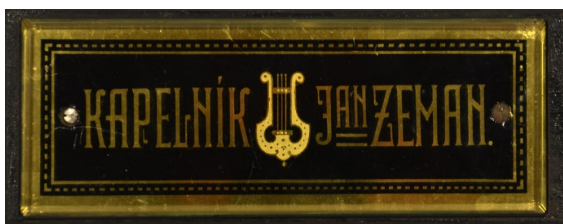
Fond Jan Zeman

Fond obsahuje více než 300 předmětů z pozůstalosti hudebního skladatele, sborníka a kapelníka hudby pěšího pluku 75. rakousko-uherské armády a pluku 29. československé armády. Soubor dokumentuje životní osudy muže, včetně autobiografické pamětní knihy, který svůj život spojil z velké části s Jindřichovým Hradcem. Jde o jediný takto pestrobarevný fond Jana Zemana existující v České republice.

Jan Zeman se narodil 26. května 1865 v Praze. V letech 1879 až 1883 studoval na pražské konzervatoři hru na kontrabas, poté rok působil v operě v belgických Antverpách. Po návratu do Čech nastoupil u vojenské hudby 88. pěšího pluku v Praze, kde hrál na kontrabas a pozoun, poté byl tři roky na to přeložen k 35. pěšímu pluku do Plzně a v rámci něj působil až do roku 1894. V letech 1895 až 1896 sloužil u 4. pěšího pluku v Jihlavě a ve Vídni. Z pohledu Jana Zemana a jeho vztahu k Jindřichovu Hradci byl zlomovým rok 1897. Tehdy se stal kapelníkem pěšího pluku 75., se kterým střídavě působil v Praze, od roku 1910 v Jindřichově Hradci o dva roky později v rakouském Salcburku. Jeho zářivou kariéru odstartoval v roce 1906 především pražský pobyt a to vystoupení jeho plukovní hudby na pražském výstavišti během velkolepé Jubilejní výstavy.

Po vypuknutí 1. světové války pobýval Zeman se 75. plukem v maďarském Debrecíně, poté na ruské a italské frontě. Toto jeho životní období dokládá četná osobní korespondence, dobové fotografie, plakáty a programy vystoupení. Po válce byl roku 1919 jmenován kapelníkem posádkové hudby jindřichohradeckého 75. pěšího pluku, který byl ve stejný rok přejmenován na pěší pluk 29. s působností v Jindřichově Hradci a u něj působil až do svého odchodu do výslužby v roce 1926. Jan Zeman se trvale usadil ve městě nad Vajgarem, kde i nadále působil jako kapelník a hudební skladatel. Byl sborníkem pěveckých spolků Smetana a Slávy dcera,

s nimiž nastudoval řadu významných hudebních děl, zejména Prodanou nevěstu, Dalibora, Hubičku, Libuši či Mou vlast od skladatele Bedřicha Smetany. Složil více než padesát pochodů a tanců. Jana Zemana proslavila např. Jindřichohradecká polka, valčík Na krásném zeleném Salzachu, Pochod československého pěšího pluku 29. či mazurka Matylda.

Jan Zeman byl své milované hudbě věrný do konce svých dnů. Zemřel 4. listopadu 1948 v Jindřichově Hradci, kde je také pohřben.

Vladislav Burian

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně od 8.30 do 12.00 hodin a od 13.00 do 17.00 hodin. **Na Štědrý den a na Silvestra jsou expozice otevřeny pouze do 12.00 hodin, na Nový rok jsou otevřeny od 13.00 do 17.00 hodin.**

Výstavní prostory v minoritském klášteře a kostele sv. Jana Křtitele jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 hodin a od 13.00 do 16.00 hodin. Na Štědrý den, na Silvestra a na Nový rok je zavřeno. **Městská vyhlídková věž** je pro veřejnost uzavřena. **Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou** ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin, jindy po předchozí domluvě.

Srdečně Vás zveme na již devátý ročník festival betlémů JINOHRÁTKY aneb Dejte děti do jeslí. Tradiční festival se uskuteční o prvním adventním víkendu **30. listopadu a 1. prosince**. Více informací a podrobný program festivalu naleznete na webových stránkách muzea www.mjh.cz/aktuality.

V pátek 6. prosince od 18.00 hodin Vás srdečně zveme na **ADVENTNÍ KOMENTOVANOU PROHLÍDKU KOSTELA SV. JANA KŘTITELE**. Nočním kostelem Vás provede historička muzea Mgr. Lenka Dvořáková. Vstupenky je možné zakoupit online na www.mjh.cz, nebo v předprodeji na pokladně muzea ve Štítného ulici. Vstupné je 150 Kč.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce oslaví stoleté výročí svého trvání a při této příležitosti bude slavnostně pokřtěna kniha o životě a díle historika a dlouholetého předsedy spolku Jana Muka. Autorka knihy docentka Dagmar Blümlová připravila přednášku **JAN MUK A JINDŘICHŮV HRADEC**. Setkání se uskuteční v pondělí **9. prosince 2024 v 17.00 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici 124/I. Schůze bude tentokrát přístupna pouze pozvaným hostům a členům spolku. Děkujeme za pochopení.

Srdečně Vás zveme na VÁNOČNÍ KONCERTY, při kterých zazní tradiční vánoční písně a spirituály. Podrobné informace o jednotlivých koncertech naleznete v úvodním článku na první stránce **Advent v muzeu Jindřichohradecka** a na webových stránkách muzea www.mjh.cz.

Zveme Vás na výstavu voskové BETLÉMY JANA BONDRY, které zdobí kostel sv. Jana Křtitele. Betlémy si můžete prohlédnout až **do 6. ledna 2025**.

Autorskou výstavku ŽELEZNÁ OPONA pro Vás ve spolupráci s Muzeem Jindřichohradecka připravil český znalec dané tematiky Mgr. Libor Svoboda, PhD. z Ústavu pro dokumentaci totalitních režimů v Praze. Výstavku můžete navštívit **do 6. ledna 2025** v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici.

Probíhající výstavu nazvanou RETRO KOČÁRKY NAD VAJGAREM a jiné vzpomínky můžete navštívit ve výstavním sále ve Štítného ulici **do 31. prosince 2024**. Vystavené předměty pocházejí ze soukromých sbírek Martiny Chánové a Marie Kubátové.

Do výstavní síně muzea v jezuitském semináři na Balbínově náměstí jste zváni na probíhající výstavu PÁNI, DÁMY, PLESOVÁ SEZÓNA ZAČÍNÁ. Návštěvníci se mohou kochat proměnou plesové módy a rozsáhlou sbírkou historických artefaktů spojených s plesy v našem regionu. Výstava potrvá **do 6. ledna 2025**.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: Ing. Martina Machartová

Redakce: Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz

Ročník XXXIII. 12/2024

Registrační značka: MK ČR 11673